

Opłata pocztowa włączona w cenę
Adres red. i adm.: Łódź, Śródmiejska 4/8.

Cena 5 zł.

MOSTY

Wydaje Haszomer Hacaír w Polsce Wychodzi trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok III

Łódź, czwartek 1 stycznia 1948 r.

Nr 1 (123)

Do nowych abonentów!

Chcąc umożliwić nowym abonentom „Mostów” skompletowanie naszego pisma przygotowaliśmy niewielką ilość kompletów „Mostów” za rok 1947. Cena rocznika (100 egzemplarzy) wynosi 500 zł. Zamówienia nadsyłać do administracji „Mostów”, Łódź, Śródmiejska 4/8, przekazując równocześnie należność czekiem PKO Łódź VII 4560.

NA PALI DNIA

Haapala trwa!

Na innym miejscu podajemy oświadczenie rzecznika Hagany w kwestii dalszego kontynuowania Haapala. Po pewnej przerwie, statki z imigrantami żydowskimi wyruszyły znów w drogę do ojczyzny. Zainteresowanie przebiegiem obrad ONZ odwróciło do pewnego stopnia uwagę od tego niezmiernie ważnego zadania syjonistycznego. Być może, że ten i ów poddał się iluzji, iż uchwała ONZ przyniesie NATYCHMIAST konkretne zmiany i w tej dziedzinie — a wówczas zadania Haapala będą skończone. Rzeczywistość wykaże coś innego. Mimo zaleceń Komisji, która przeciwdziała natychmiastowe zwiększenie imigracji żydowskiej już w okresie przejściowym (który jak wiadomo, rozpoczął się z dniem 1 września 1947) — Anglia uparcie trwa przy ograniczeniach Białej Księgi. Oświadczenia Wielkiej Brytanii już po uchwaleniu ONZ stwierdziły ponad wszelką wątpliwość, że do czasu ewakuacji wojsk brytyjskich kłota imigracyjna nie zostanie podwyższona.

W obliczu takiej sytuacji nie wolno zapomnieć o ciężkich warunkach dziesiątek tysięcy naszych braci, którzy od szeregu miesięcy oczekują jakiegokolwiek możliwości dotarcia do kraju. Już druga ciężka zima spędzona w obozach w Niemczech i Austrii.

Bevin, który skompromitował się jeszcze przed półroczem walką z imigrantami „Ezobudsu” dzisiaj pragnie uczynić z Haapala jedną z zasadniczych kwestii politycznych. Okazuje się, że wpłynął on na Marshalla w kierunku wyczerpania presji na Agencję Żydowską dla zatrzymania dalszej imigracji żydowskiej. Dla Bevina nie się nie zmieniło w Palestynie po uchwaleniu ONZ. Nie może więc dopuścić do znaczącego dopływu imigracji do kraju. Zdać sobie sprawę, że metody brutalnej walki słosowanej w okresie poprzednim — dzisiaj w obliczu uznania przez większość mocarstw naszej samodzielności politycznej i naszych praw do powrotu do ojczyzny — spotkałyby się z ostrym potępieniem opinii światowej — próbuje Bevin drogą dyplomatycznych intryg przy pomocy USA wstrzymać ruch Haapala.

Ostatnie dwa wielkie transporty wiozące na swych pokładach 15.000 maszyn, stanowią najlepszą odpowiedź na tego rodzaju próby ze strony Wielkiej Brytanii. Również argumenty o tym, jakoby Haapala mogła spowodować zaostrożenie stosunków żydowsko-arabskich nie okazały się słusznymi. W okresie najbardziej wzmożonej imigracji do Palestyny w roku bieżącym nie było żadnych przejawów ostrej reakcji ze strony Arabów. Rozruchy naftomiasz, które niedawno się rozpoczęły przypadły na okres przerwy Haapala i są wynikiem jedynie określonej akcji politycznej (jak wiadomo nie bez współudziału Brytyjczyków). Nie ma więc żadnych przyczyn dla stawiania przeszkód imigracji żydowskiej. A raczej jest jedna przyczyna: za wola Wielkiej Brytanii, antysyjonistyczne stanowisko rządu brytyjskiego, pragnienie naruszenia uchwał ONZ i zachowania status quo w Palestynie.

Ruch syjonistyczny nie przerwie jednak swych wysiłków i w tym kierunku Haapala pozostaje w dalszym ciągu jednym z naczelnych naszych zadań.

M.W.

Oświadczenie rzecznika Hagany w sprawie Haapala

TEL-AWIW (obsł. wł.). W związku z ogłoszonymi opublikowanymi w niektórych dziennikach o przerwaniu Haapala rzecznik Agencji oświadczył: „Wiadomości o przerwaniu Haapala nie odpowiadają prawdzie. Haapala jest kontynuowana i będzie kontynuowana, jak długo bramy Palestyny będą zamknięte dla Żydów”.

Zbrodnicza prowokacja „Irgunu”

Krwawe starcia w Jerozolimie

36 Żydów zabitych, 14 rannych

LONDYN. Agencja Reutera donosi, że w Jerozolimie doszło do krwawych rozruchów pomiędzy Arabami a Żydami. Do tłumy Arabów, którzy stali przed gmachem rafinerii naftowej rzucono z przejeżdżającego samochodu 2 bomby. Wskutek wybuchu 11 Arabów zostało zabitych, a 47 odniosło rany.

Po tym zamachu tłum Arabów wtargnął do budynków rafinerii i przypuszczając, że sprawcami zamachu byli robotnicy żydowscy, zatrudnieni w fabryce, zamordował 36 Żydów i zranił 14-tu.

W kołach żydowskich w Jerozolimie twierdzą, że bomby zostały rzucone przez

członków organizacji terrorystycznej „Irgun Zwaí Leumi”.

W okolicy miasta Gaza w południowej Palestynie bojówki arabskie zatrzymały i ograbily pociąg z ładunkiem maki.

W Jerozolimie nieznanymi sprawcami zamordowali policjanta brytyjskiego.

JEROZOLIMA. (PAP) Jak donoszą ze źródeł żydowskich, członkowie organizacji terrorystycznej „Irgun Zwaí Leumi” zaatakowali kawiarnię arabską na wybrzeżu pod Jaffą w odwet za ostatnie ataki na ludność żydowską.

Około 30 Arabów zostało rannych.

Napad na członków Agencji

G. Meirson ranna — H. Beyt zabity

JEROZOLIMA (obsł. wł.) 27 grudnia został zaatakowany konwój żydowski zjadający z Jerozolimy do Tel-Awiwu.

W konwoju tym jechała grupa członków Agencji Żydowskiej. Podczas napadu został zabity H. Beyt, kier. Wydziału Alijat

Noar Agencji Żydowskiej, Golda Meirson została lekko ranna a towarzyszący jej oficer Hagany, Abraham Filman odniósł ciężkie rany. Z operacji wyszedł cało Iechak Grynbaum.

Groźba nowych ekscesów w Adenie

JEROZOLIMA (obsł. wł.) Wiadomości otrzymane przez naczelnego rabina w Palestynie wykazują możliwość wznowienia ekscesów antyżydowskich w Adenie. Rabin Herzog zwrócił się natychmiast z depeszą do premiera Attlee, żądając, by niezwłocznie zostały podjęte kroki, celem zapewnienia

bezpieczeństwa ludności żydowskiej w Adenie.

NOWY JORK (obsł. wł.) Żydowski Kongres Światowy, który również otrzymał wiadomości z Adenu o groźbie ponownych wykroczeń przeciwko Żydom — zwrócił się do amb. brytyjskiego w Waszyngtonie z żądaniem natychmiastowej interwencji w tej sprawie.

Na prośbę rektora Magnesa, przewodn. komitetu doradczego Jointu dla spraw Bliskiego Wschodu, Joint przeznaczył 11.000 dolarów na cele pomocy dla Żydów aden-skich, którzy zostali poszkodowani podczas ostatnich zajść.

LONDYN (obsł. wł.) Wysoki Komisarz Pakistanu odpowiadając na depeszę światowego Kongresu Żydowskiego oświadczył, iż rząd Pakistanu przeprowadził dochodzenia w związku z zajściami w Teshawar, które miały miejsce bezpośrednio po otrzymaniu wiadomości o decyzji ONZ. Zostały przedsięwzięte środki, celem zapewnienia bezpieczeństwa ludności żydowskiej w Pakistanie.

Tymczasem większość Żydów Teshawaru opuściła miasto, udając się do Bombaju.

Niebezpieczeństwo cholery w Palestynie

JEROZOLIMA. Sporadyczne wypadki cholery, jakie zdarzyły się w południowej Syrii, przedstawiają poważne niebezpieczeństwo zawleczenia tej strasznej choroby do Palestyny.

Podczas epidemii w Egipcie, granica egipsko-palestyńska była szczerze zamknięta, toteż ludność Palestyny była chroniona od rozsadników tej zarazy. Jednak sytuacja na granicy syryjsko-palestyńskiej musi budzić poważne obawy, ze względu na przenikanie band Arabów syryjskich.

Przedsięwzięto już pewne środki ostrożności, między innymi zabroniono importu żywności z Syrii i Libanu.

Anglia „troszczy” się o orientację państwa żydowskiego

LONDYN (kor. wł.) W ostatnich dniach można stwierdzić pewne zmiany stanowiska oficjalnych kół brytyjskich w stosunku do mającego powstać państwa żydowskiego. Na miejsce dawnego sprzeciwu zarysowuje się „troska” o orientację międzynarodową państwa żydowskiego.

Wpływowe koła prawnicze, z których zdaniem Foreign Office poważnie się liczy, po zanalizowaniu wszystkich deklaracji przywódców żydowskich stwierdzili, że są oni zwolennikami orientacji proradzieckiej. F. Weis, redaktor tygodnika „Nineteenth Century” analizuje poprzednie stanowisko Związku Radzieckiego wobec syjonizmu i twierdzi, że zmianę polityki radzieckiej można jedynie wytłumaczyć dążeniem Związku Radzieckiego „do utworzenia silnej partii komunistycznej na Środkowym Wschodzie, która będzie przyczółkiem mostowym dla polityki radzieckiej w tych krajach”.

W związku z tym przykładą się wiele wagi rozmowom prowadzonym obecnie z przy-

wódcami Agencji Żydowskiej. Dotyczą one głównie przyszłych stosunków państwa żydowskiego z Wielką Brytanią i Związkiem Radzieckim. Anglicy rozpatrują możliwość, by oba państwa w Palestynie zostały ogłoszone oficjalnie jako państwa neutralne na wzór Szwajcarii. W ten sposób można będzie zdaniem Anglii uniknąć niebezpiecznych konfliktów na Środkowym Wschodzie.

Podobno rząd brytyjski miał zawiadomić państwa arabskie o swym stanowisku w obliczu obecnej sytuacji na Środkowym Wschodzie. Informacja ta miała być nieoficjalnie przekazana rządowi państw arabskich. Państwom arabskim zwrócono uwagę, że każda akcja militarna na Bliskim Wschodzie, nawet skierowana wyłącznie przeciwko Palestynie może odbić się poważnie na sytuacji państw arabskich. Zdaniem Wielkiej Brytanii nieprzemysłane kroki państw arabskich mogą zaburzyć porządek i status quo, ustalony po pierwszej wojnie światowej.

Informacja, że rząd brytyjski zwrócił się

Znów zostaliśmy wstrząśnięci tragiczną wiadomością o wielkiej liczbie ofiar w kraju! Sprawdzili się nasze przestrogi, że zbrodnicy brak odpowiedzialności i łamania dyscypliny narodowej ze strony faszystowskich grup przyniesie nam niepowetowane szkody.

W chwili tak wielkiego napięcia w kraju, gdy cały jiszuw wypełnia zarządzenia odpowiedzialnych instytucji narodowych, gdy dokłada się wszelkich wysiłków do zlokalizowania zająć, wydaje się odezwy do Arabów z apelem o wstrzymanie się od napaści na osiedla żydowskie — w takim oto momencie grupy terrorystyczne kontynuują swą zbrodniczą, zdradziecką akcję

Cały jiszuw i cały naród wyda o nich właściwy sąd!

JEROZOLIMA PAP. W czasie niedzielnej strzelaniny w Jerozolimie i w Jaffie zostało rannych 9 Arabów. W miejscowości Holon w pobliżu Jaffy zostało ciężko ranne dziecko żydowskie.

W poniedziałek rano przed gmachem banku Barclaysa w Jerozolimie wybuchła bomba, ciężko raniąc urzędnika Żyda. Bank nie został uszkodzony.

W Jaffie grupa ludzi w mundurach zaatakowała brytyjski samochód pancerny, kładąc trupem 1 żołnierza brytyjskiego oraz raniąc 2 innych. Napastnicy zdobyli 74 karabiny, 3 tys. taśmy z nabojami oraz pewną ilość stenów i pistoletów.

W Jerozolimie w pobliżu Bramy Damascyjskiej terroryści żydowscy rzucili bombę na rynek warzywny, zabijając 6 Arabów i policjanta brytyjskiego. Trzech Arabów odniosło rany.

W pobliżu Betleem zabity został główny chirurg miejscowego szpitala arabskiego dr. Malouf.

JEROZOLIMA PAP. — W czasie zamieszek ulicznych, które miały miejsce koło historycznej bramy starego miasta, zostało zabitych około 12 Arabów 2 brytyjskich policjantów i 1 Żyd. Zamieszki te wywołane były przez rzucenie granatów pod arabski autobus.

Również i w Betleem doszło do starć między ludnością żydowską i arabską.

do państw arabskich po dokładnej analizie sytuacji politycznej i wojskowej na Bliskim Wschodzie.

Wielka Brytania doszła do wniosku, iż poprzednie obawy, że podział kraju „pchnie” Ligę Arabską w ramiona Związku Radzieckiego nie były uzasadnione. Państwa arabskie będą musiały w dalszym ciągu liczyć na poparcie Wielkiej Brytanii.

CZERWONY „MAGEN DAWID” APELUJE DO ARABÓW

JEROZOLIMA (obsł. wł.) Zarząd „Magen Dawid Adom” wysłał listy do wszystkich arabskich rad municypalnych, muhtarów i redakcji pism, zwracając ich uwagę na fakt ostrzeliwania ambulansów tej instytucji wysłanych celem przewiezienia rannych i zabitych.

Zarząd prosi o udzielenie pomocy instytucji, która nie uznaje dyskryminacji narodowościowych ani wyznaniowych.

Dramatyczna bitwa w Haifie

HAIFA, 26 grudnia (od wł. kor.).

Względny spokój, jaki zapanował w kraju od około 10-ciu dni został gwałtownie przerwany. 24 grudnia do okolic Haify przybyło kilka uzbrojonych band arabskich. Jak się wyjaśniło później, była to grupa, złożona z 200 wyszkolonych Arabów syryjskich, pod dowództwem oficerów niemieckich. Celem tej grupy było przerwanie komunikacji między Haifa, a zapleczem — doliną Jezreel — i wywołanie poważnych zamieszek w mieście.

Oddziały te zajęły dobrze ufortyfikowane pozycje strategiczne w arabskiej części miasta i w podmiejskiej dzielnicy „Wadi Ruszmijel”, ostrzeliwując dzielnicę żydowską i podejmując od czasu do czasu wypadki na obiekty strategiczne miasta.

W ciągu całego dnia, 24 grudnia, trwała wymiana strzałów między napastnikami arabskimi, a miejscowymi oddziałami Hagany. Podczas tej strzelaniny zostało zabitych 2 Żydów i 4 Arabów, a 12 Żydów i 11 Arabów odniosło rany.

Tymczasem sztab Hagany przerzucił z innych części kraju kilka większych grup szturmowych do Haify, by przywrócić tam spokój i porządek. Już od samego rana 25 grudnia snajperzy Hagany rozpoczęli likwidację strzelców arabskich, którzy z dachów razili ogniem przechodniów. Kilka godzin później „Palmach” (grupy szturmowe Hagany) i oddziały zwiadowcze, które zajęły pozycje w różnych punktach miasta, podjęły zdecydowaną kontrofensywę. Wykorzystując doświadczenie wojskowe i umiejętność taktyczne, nabyte przez ich członków podczas wojny, jednostki Hagany — posługując się granatami, bombami i ogniem karabinów maszynowych — wypierały Arabów z ich ufortyfikowanych pozycji. Kilka domów wysadzono za pomocą min w powietrze. W niektórych miejscach w akcji tej brały również udział wojska angielskie.

Rozbite oddziały arabskie — pozostawiając na polu boju wielu zabitych i rannych — zaczęły odstępować. Zbierały się one w innych punktach miasta i usiłowały wznowić opór — lecz pod naciskiem oddziałów szturmowych Hagany zmuszone były wycofać się z miasta. W godzinach popołudniowych skoncentrowały się one w dzielnicy podmiejskiej „Wadi Ruszmijel” i zajęły most, prowadzący na północny-wschód, by izolować miasto od dużych osiedli żydowskich i nie dopuścić do przybycia posiłków. „Wadi Ruszmijel” — opuszczona już kilka dni temu przez mieszkańców arabskich — została zamieniona w silne gniazdo oporu.

Rozumiejąc strategiczną wartość wspomnianego drogi i mostu, oddziały Hagany wspomagane w niektórych wypadkach przez wojska brytyjskie — rozpoczęły operacje zmierzające do oczyszczenia tej dzielnicy od grup przeciwnika. Pod silnym ogniem kombinowana jednostka Hagany wtargnęła do tej dzielnicy i po ciężkiej walce wyparła napastników z zajmowanych pozycji. Główne siły Arabów odstąpiły, pozostawiając tylko strzelców, celem zahamowania naporu Hagany.

Szczególnie ciężka walka rozgorzała w rejonie mostu. Oddział arabski zabaryka-

dował się tam w dwupiętrowym kamiennym domu i trzymał most pod ostrzałem, nie dopuszczając do jego zajęcia. Grupa „Palmach” — nie bacząc na ogień — przedarła się przez most i obrzuciła dom granatami, burząc go do fundamentu. Ten manewr umożliwił wojskom brytyjskim, biorącym udział w tej akcji przejść przez most i zlikwidować bandę.

Przez całą noc po mieście krążyły patrole Hagany i policji. Od czasu do czasu słychać było odgłosy strzałów.

Tego samego dnia doszło również do starć w okolicach Haify. Oddział „Palmach” ochraniający drogę z Kariat Eliahu do Haify, zetknął się z bandą arabską i zmusił ją do ucieczki, zabijając jednego z napastników. Niedaleko tego miejsca inna jednostka Hagany zaatakowała punkt oporny Arabów. Po ciężkiej walce — podczas której został zabity komendant jednostki i ranny jego zastępca — punkt oporny został zdobyty, przy czym Arabowie ponieśli poważne straty.

Osiedle Tel-Amal, położone w odległości 5 km. od Haify, zostało zaatakowane przez silną bandę arabską. Atak został odparty przez Hagany, napastnicy wycofali się tracąc wielu zabitych i rannych. W osiedlu ponieśli śmierć: 63-letnia Bela Pearl i 8-letnia Margalit Mizrahi.

„Lo Tafchidunu” przybył na Cypr

JEROZOLIMA (obsł. wł.). Jak już donosiliśmy do brzegów Palestyny zawinął nowy statek z uchodźcami pod nazwą „Lo Tafchidunu”, wiozący około 880 imigrantów. Na pokładzie znajdowało się również 4 korespondentów pism zagranicznych, wśród nich Meir Lewin, współpracownik „Owre-seas New Agency”.

W związku z tym ITA opublikowała raport swego korespondenta, który dwa tygodnie temu był świadkiem odplnienia okrętu z jednego z portów włoskich. Uchodźcy oświadczyli mu, że nie mogą przejechać jeszcze jednej zimy w obozach i pragną, bez względu na niepokój w kraju, dotrzeć do Palestyny.

Jak oświadczył korespondentowi ITY jeden z oficerów Hagany, Haapala będzie trwała tak długo, dopóki nie rozpocznie się legalna imigracja. Tysiące Żydów — podkreślił rozmówca — znajduje się w drodze do różnych punktów wyjściowych Haapala. Anglicy, którzy jakoby gotowi są zrzec się mandatu nad Palestyną, obecnie stawiają więcej przeszkód imigracji żydowskiej, aniżeli przed zainicjowaniem decyzji ONZ. We Włoszech np. roi się od agentów brytyjskich. Wygląda to tak, jak gdyby Anglia — nawet w ostatnim etapie swej władzy w Palestynie — chciała uczynić wszystko, by wywołać wrogię uczucia wśród Żydów.

JEROZOLIMA. — Statek deportacyjny „Ocean Wigour” — wiozący na pokładzie 850 uchodźców z okrętu „Lo Tafchidunu” przybył na Cypr, po uciążliwej podróży, która trwała 4 dni.

W wyniku walk 25 grudnia zostało zabitych 40 Arabów i 4 Żydów. Lista rannych obejmuje 70 Arabów i 32 Żydów.

Rzecznik Hagany oświadczył 26 grudnia w godzinach popołudniowych, że bitwa w Haifie była wynikiem infiltracji band syryjskich przez granicę syryjsko-palestyńską. Stwierdził on, że sorawa przekraczania granicy syryjskiej musi być przedstawiona Radzie Bezpieczeństwa, gdyż stanowi ona wyraźną ingerencję Syrii w sprawę palestyńską. Arabowie palestyńscy — dodał rzecznik — biorą jak dotychczas nieznaczny udział w zajęciach. Na odwrót: z różnych miasteczek arabskich niejednokrotnie przychodziły delegacje do osiedli żydowskich, deklarując swe pokojowe zamiary. Bandy palestyńskie posiadają również mało broni. Toteż infiltracja band syryjskich i przemęt broni z Syrii stanowią jedno z najpoważniejszych źródeł rozruchów w kraju.

Rzecznik Hagany uskarżał się przy tej sposobności na małą aktywność wojsk brytyjskich podczas ostatniej bitwy w Haifie. W niektórych wypadkach policja angielska jawnie przeszkadzała akcji Hagany — a gdy przedstawiciele Żydów w Haifie zwrócili się do okręgowego komisarza z prośbą o bardziej aktywną pomoc, otrzymali odpowiedź: „Niech Żydzi pierwsi zaprzestaną ognia”.

Przez parę dni statek nie mógł wejść do portu ze względu na burzliwą pogodę.

Korespondenci zagraniczni, którzy znajdowali się na pokładzie „Lo Tafchidunu” zostali zatrzymani przez policję, mimo posiadania wiz palestyńskich. Wyteżono im oskarżenie o udzielenie pomocy „nielegalnej” imigracji.

Łowcy maanilim sprzedają okręty

LONDYN (obsł. wł.). Arabska agencja informacyjna donosi, że admiralieja brytyjska postanowiła nie sprzedawać okrętów, dopóki nie otrzyma gwarancji iż zakupuja-cy je nie wykorzystają ich dla celów Haapala, lub przyzemu broni do Palestyny.

Burmistrz Tel-Av w o konflikcie żydowskim

NOWY JORK PAP. Burmistrz Tel-Awiv, Izrael Rokach, który bawi obecnie w Filadelfii, oświadczył, iż konflikt żydowsko-arabski został wybrykowany. Zdaniem Rokacha, na terenie Palestyny dochodzi jedynie do sporadycznych starć między Żydami, a Arabami, które nie mają większego znaczenia. Burmistrz Tel-Awiv podkreślił, iż pokojowa współpraca między obu narodami na terenie Palestyny jest całkowicie możliwa.

Dobrana „spółka”: Franco + hitlerowcy + reakcja arabska

Franco obiecał pomoc Arabom

TEL-AWIW (obsł. wł.). Jak donoszą z Bejrutu, państwa arabskie, które nie utrzymywały dotychczas stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią, postanowiły nawiązać je w najbliższym czasie. W związku z tym, Franco obiecał państwom arabskim dostarczyć broni, amunicji oraz współpracy w ich walce przeciwko uchwale ONZ o podziale Palestyny...

Donoszą również, że specjalny wysłannik Franco, w państwach arabskich, baron Teodor Roiz de Siaras, przybędzie wkrótce do Bejrutu i odbędzie pertraktacje z arabskimi politykami n. t. „wspólnej walki... przeciwko uchwale ONZ”.

W Bejrucie panuje przekonanie, iż wkrótce Franco otrzyma pożyczkę z Ameryki, częściowo w walucie i częściowo w uzbrojeniu, z czego rząd hiszpański gotów jest „odstąpić” część państwom arabskim.

Oczekuje się również przybycia wysłannika hiszpańskiego do Ammanu. Jak donoszą król Abdulla wysłał w najbliższym czasie specjalną delegację do Madrytu, celem „skoordynowania działalności Arabów z akcją wielkiego ich przyjaciela — gen. Fraga-co”.

PARYŻ (Telepress). Jeden z współpracowników Telepressu podczas swego pobytu w Hiszpanii miał okazję porozmawiania z hitlerowcami, przebywającymi w tym kraju.

Rozmowa miała miejsce w jednej z kawiarń Barcelony. Młody hitlerowiec, który wyjawiał dziennikarzowi szereg ciekawych wiadomości, był człowiekiem w wieku lat 25. W czasach reżimu hitlerowskiego służył on w randze porucznika w jednym z oddziałów SS. Po upadku Trzeciej Rzeszy, podobnie jak wielu innych jego kolegów, uciekł do Hiszpanii.

Oświadczył on współpracownikowi Telepressu, że wille zajęte dotychczas przez niego i towarzyszy, zostaną oddane na użytek nowego kontyngentu oficerów, którzy przybędą ze strefy amerykańskiej w Niemczech via Szwajcaria. Oficerowie ci, po przybyciu do Barcelony przedją specjalny kurs języka arabskiego, zapoznają się z obyczajami i zwyczajami Arabów, później zaś zostaną wysłani do Afryki Północnej.

Współpracownik Telepressu na podstawie tej rozmowy, oraz na podstawie pewnych badań, które przeprowadził dodatko-

wo, stwierdził, iż jest rzeczą zupełnie jasną, że Franco porozumiał się z Ligą Arabską i zamierza oddać na jej użytek kadry niemieckie, których zadaniem będzie przygotowanie „Świętej Wojny”. W zamian za to Liga Arabska złożyła generałowi Franco zapewnienie, że całość hiszpańskiego Marokka będzie uszanowana. Po osiągnięciu zwycięstwa zostaną zapewnione frankistowskiej Hiszpanii znaczne przywileje natury gospodarczej w innych krajach arabskich.

Obecnie generał Franco zadawała się dostarczaniem Arabom oddziałów wojskowych, wkrótce prawdopodobnie utworzy im swe arsenały z bronią, tak obficie zapotrzone dzięki szlachetności amerykańskiej.

NOWY JORK. (obsł. wł.) Na Zjeździe „Hias”-u została przyjęta rezolucja, proponująca Agencji Żydowskiej udział tej instytucji i jej personelu w organizacji imigracji żydowskiej do Palestyny.

Zjazd uchwalił również 4-milionowy budżet na 1948 r.

Co pisze prasa żydowska

Manifestacja żywość paryskiego

Historyczna decyzja ONZ o utworzeniu państwa żydowskiego w Palestynie wywołała — jak już donosiliśmy w poprzednich numerach — żywe zainteresowanie i spotkała się z aprobatą w różnych krajach europejskich i zamorskich.

W Paryżu, gdzie ostatnio koncentruje się ponad sto tysięcy Żydów, rozwijających żywą działalność polityczną, społeczną i kulturalną — uczczono tę historyczną datę imponującą manifestacją w jednej z największych sal nadsekwanskiej stolicy.

Na manifestację przybyły wielotysięczne tłumy Żydów, które po większej części nie mogły dostać się na salę. Na mityngu wystąpił również członek Egzekutywy Agencji Żydowskiej, dr. Nachum Goldman.

W ukazującej się w Paryżu gazecie „Unzer Wort” znajdujemy dokładne sprawozdanie o tej manifestacji, z którego cytujemy kilka urywków przemówień wybitnych przedstawicieli ruchu syjonistycznego, oraz francuskich intelektualistów.

Otwierając zebranie M. Jarblum powiedział między innymi:

„Decyzja Narodów Zjednoczonych stała się możliwa jedynie dzięki niezłomnej woli i bezprzykładnej ofiarności naszych przywódców politycznych, oraz naszych pionierów, którzy pustkowią przeobrażili w kwitnącą Eden. Cała młodzież chalucowa, nie szczędząc swych sił ani życia, walczyła przyczyniła się do osiągnięcia upragnionego celu...”

Z trzecim i obszernym przemówieniem — wystąpił przywódca syjonistów amerykańskich dr. Nachum Goldman.

„Pierwszym, a może największym cudem” — oświadczył mówca — była jedność narodu żydowskiego — z wielkimi wyjątkami, które potwierdziły tylko regule, iż cały naród żydowski, począwszy od komunistów, skończywszy na przedstawicielach wielkiego kapitału w Ameryce, Anglii i innych krajach, którzy nigdy nie byli syjonistami — skupił się wokół standardu państwa żydowskiego.

„My, którzy odczuliśmy na żywym organizmie narodu grozę ostatnich lat, my, którzy splotaliśmy krwią milionów — rozumiemy wymowę owego „cudu” jedności, który zwiścił się nie tylko dzięki uświadomieniu szerokiego mas, lecz również dzięki solidarności wszystkich Żydów na całym świecie”.

Poruszając sprawę rozwoju kraju i jego podziału — jako kompromisu będącego rezultatem naszych błędów politycznych po deklaracji Balfoura — dr Goldman stwierdza:

„Jest rzeczą konieczną, by doszło również do fundamentalnej przemiany w zbiorowej psychologii naszego narodu: nie jesteśmy już obiektem gry politycznej obcych sił. Jesteśmy od dnia dzisiejszego panami swojego losu. Nie wielkie monarchie, nie antysemita, nawet nie Bóg — my sami ponosimy dziś odpowiedzialność za naszą przyszłość”.

„Oby obecna nasza generacja stanęła na wysokości swego zadania i mogła umieścić brzemie odpowiedzialności, które historia włożyła na jej barki...”

W tym samym sprawozdaniu czytamy również przemówienia znanego działacza katolickiego Marca Soniera i prezesa Syndykatu Dziennikarzy Francuskich Alberta Boyera, który powiedział między innymi:

„Jestem szczęśliwy, że mogę przebywać wśród was w tym dniu waszej radości. Tak, jak byłem z wami w ciężkich latach waszej walki. Sie życzenia narodowi żydowskiemu z okazji jego pierwszego zwycięstwa, które jest zarazem zwycięstwem zasad słuszności i sprawiedliwości, które tak rzadko triumfuje we współczesnym świecie...”

Boyer wspomina o mroczach średniowiecza, o martyrologii narodu żydowskiego i wywodzi:

„Lecz naród żydowski, mimo wszystko, pozostał silny i niezachwiany w swej wierze. Podczas gdy inne narody zniknęły z powierzchni ziemi, naród żydowski stoi u kolebki swego odrodzenia”.

Marc Sonier powiedział między innymi:

„Sen i nadzieje przeobraziły się dzięki waszej pracy w radosną rzeczywistość. Zasłużuliście w pełni na samodzielną państwowość”.

„Wasza neutralność umożliwiła wam pozostać poza nawiasem konfliktów światowych. Wierni tej neutralności — jestem tego pewien — będziecie jednak zawsze w szeregu bojowników o wolność, przeciwko wszelkiej niesprawiedliwości i bezprawiu. Będziecie dla całego świata przykładem cierpiącego narodu, który zbyt wiele cierpiał, by nie zrozumieć, iż wielkość każdego narodu leży jedynie w respektowaniu wolności i zaszczerpieniu zasad miłości bliźniego na całym świecie”.

Próba szantażu ze strony Marshalla

Presja na Agencję Żydowską w kierunku wstrzymania „nielegalnej migracji”

LONDYN (obsł. wł.). *Edward Weintal*, korespondent dyplomatyczny tygodnika „News-Week” opublikował następujące wiadomości, oświetlające wysiłki rządu USA w kierunku wstrzymania ruchu Haapala:

„Przed wyjazdem na konferencję londyńską Marshall zaprosił do siebie kierownika Wydziału Politycznego Agencji Żydowskiej M. Shertoka i ostrzegł go, że kontynuowanie poparcia udzielanego przez instancje żydowskie „nielegalnej” migracji poważnie utrudniają wysiłki Stanów Zjednoczonych dla zrealizowania planu podziału”.

W dalszym ciągu korespondent donosi, że interwencja Marshalla była spowodowana w pierwszym rzędzie faktem, iż dwa okręty z imigrantami były zakotwiczone w rumuńskim porcie Constantza, znajdującym się pod nadzorem radzieckim. Okręty te miały zabrać 16.000 imigrantów z krajów sąsiadujących ze Związkiem Radzieckim.

Jeszcze w listopadzie 1947 r. Bevin wysłał prywatny list do Marshalla, w którym prosił go, aby nie dopuścił do odplynięcia

tych okrętów. Bevin wysunął jako „argument”, że Związek Radziecki „może wykorystać te okręty dla przemycenia agentów komunistycznych (!) do Palestyny i do innych krajów Środkowego Wschodu”.

Marshall poważnie ostrzegł Shertoka przed reakcją ze strony USA na wypadek jeśli wykaże się, że „pieniądze ofiarowane przez Amerykanów (?) służą dla sfinansowania ruchu agentów komunistycznych”.

Bevin konferuje z Marshalllem na temat Palestyny

LONDYN (obsł. wł.). Jak podaje korespondent agencji „Owseas” pierwsze rozmowy między Marshalllem a Bevinem w kwestii palestyńskiej nie przyniosły definitywnych rezultatów. Bevin nie zdecydował się jeszcze odnośnie przyszłej polityki brytyjskiej w Palestynie i nie przewiduje narazie żadnych zmian.

Koła londyńskie informują, że Marshall wyjaśnił Bevinowi stanowisko USA, jakie zostało powzięte w Białym Domu i w ministerstwie spraw zagranicznych, które wy-

raziło się poparciem uchwały ONZ.

Jak podają autorytatywne źródła, Marshall miał oświadczyć Bevinowi, iż zdaniem rządu USA należy się starać, aby okres przejściowy w Palestynie był okresem pokoju i nie dopuścić do stosowania przemocy w walce z uchwałą ONZ. Marshall wyjaśnił, iż rząd USA gotów jest udzielić pomocy w tym kierunku i zaproponował Bevinowi, by mocarstwa zainteresowane w utrzymaniu pokoju na Środkowym Wschodzie próbowały wpłynąć na przedstawicieli Ligi Arabskiej. Zdaniem Marshalla należy zaproponować Arabom w zamian za współpracę przy realizacji podziału Palestyny, następujące gwarancje: a) finansowe i ekonomiczne poparcie dla Arabów palestyńskich, b) poparcie USA i Wielkiej Brytanii dla terytorialnych pretensji arabskich odnośnie Libii i innych terenów.

Odpowiedź Bevina nie jest znana.

Kibuc Arci omawia problemy bezpieczeństwa

TEL-AWIW (obsł. wł.). W drugiej połowie grudnia odbyły się w Maabarot obrady Komitetu Wykonawczego Kibucu Arci, poświęcone kwestii bezpieczeństwa. W pierwszym rzędzie omawiano trudne warunki bezpieczeństwa gospodarstw pogranicznych, oraz osiedli, które pozostaną poza granicami państwa żydowskiego po realizacji podziału. Komitet Wykonawczy wysłuchał obszernej informacji n. t. bezpieczeństwa, obrony i mobilizacji.

Obszerny referat wygłosił Sz. Rozen, który między innymi podał do wiadomości, iż spośród 32 osiedli, które znajdują się w państwie arabskim, 9 należy do Kibucu Arci. Fakt ten nakłada na ruch obowiązek natychmiastowego rozpatrzenia tej kwestii oraz wypłynięcia na instancje narodowe do powzięcia koniecznych kroków. Prelegent podkreślił iż zwiększenie ilości mieszkańców w tych ośrodkach oraz wzmocnienie ich ekonomicznie jest sprawą niecierpiącą zwłoki. Zadania te wymagają wydatkowania wielkich sum pieniężnych. W toku obrad podkreślono, iż ani piędź wyzwolonej ziemi nie może być przez nas opuszczona.

Obrady w kwestii bezpieczeństwa wykazały całkowitą gotowość ruchu do wzięcia udziału w wysiłkach mobilizacyjnych. Jednocześnie podkreślono konieczność utrzymania zdolności produkcyjnej gospodarstw.

J. Riffin odpowiedział na szereg pytań postawionych w toku obrad.

W dalszym ciągu omówiono kwestię wy-

dawnictwa „Sifrijat Poalim”. Dawid Hanegbi złożył sprawozdanie z działalności wydawnictwa oraz omówił plany na rok 1948.

Za kulisami „armii zbawienia”

JEROZOLIMA (obsł. wł.). Koła arabskie w Jerozolimie informują, że wykryto pewną ilość szpiegów przy sztabie „armii zbawienia” w Syrii. Zaginęły ważne plany, wobec czego zachodzi konieczność przeprowadzenia pewnych zmian. Trudno sprawdzić, czy wiadomość ta odpowiada prawdzie, czy też jest to jedynie pretekst dla wytłumaczenia opóźnienia zapowiadanej „akcji”.

„At - Difae” donosi, że w najbliższym czasie urzędy Wysokiego Komitetu Arabskiego zostaną przeniesione z Kairu do Syrii.

Wysoki Komitet Arabski opublikował ostatnio odezwę do Arabów, którzy wymiagali do krajów zamorskich, wzywając ich, by zaoferowali swe usługi na rzecz „frontu wyzwolenia kraju”.

„TAJNY UKŁAD”

Szeik Faruki pisze w tygodniku „Sad-Asz-Szew”, że między Żydami, a Związkiem Radzieckim został zawarty tajny układ, przewidujący wysłanie przez ZSRR lotniczych wojsk do Palestyny.

Arabski dziennik „Felestin” opublikował ostatnio sensacyjną wiadomość o podróży 50-ciu oficerów armii brytyjskiej i o ich przystąpieniu do „armii zbawienia”. Dyr.

urzędowego biura informacyjnego zaprzeczył tej wiadomości.

Konsul Arabii Saudyjskiej w Jerozolimie Chachimi opublikował ostatnio oświadczenie, z którego wynika, że Ibn Saud pomoże Arabom palestyńskim, w ich walce o samodzielnosć Palestyny, lecz muszą oni zrozumieć, że dzięki układowi zawartemu z towarzyszami naftowymi kraj jego otrzymuje wielkie sumy pieniężne. Z tego też względu należy dążyć do utrzymania tych układów i zachowania dobrych stosunków z USA...

Jak podaje prasa arabska administrator okręgu Aza, Klemens zwołał ostatnio przywódców plemion beduińskich wzywając ich do zaprzestania ataków na osiedla żydowskie.

Komisja 5-ciu kompletuje się

LAKE SUCCESS (kor. wł.). 21 grudnia oznajmiono, że delegatem Panamy został mianowany adw. *Eduardo Morgan*, były minister oświaty. Rząd duński wyznaczył jako przedstawiciela w Komisji byłego ministra Federszpila.

Jednocześnie rząd Boliwii potwierdził, iż otrzymał zaproszenie na posiedzenie Komisji, które ma się odbyć 7 stycznia 1948 r. i zapewnił gener. sekr. ONZ, że wkrótce naznaczy swego delegata.

Jak donoszą z La Paz, demokratyczna prasa boliwijska ostro krytykuje rząd za wahania w sprawie nominacji delegata do Komisji Pięciu. Gazeta „La Razon” stwierdza w artykule wstępnym, że prestiż międzynarodowy Boliwii wymaga jej udziału w wykonaniu postanowień ONZ.

Delegacja czechosłowacka w ONZ potwierdziła, iż *Karol Lisiecky* będzie przedstawicielem jej rządu w Komisji Pięciu. 24 grudnia podano do wiadomości, że przedstawicielem Filipin został mianowany znany adw. *Wincent Francisco*, przew. Senatu filipińskiego. Obecnie oczekuje się tylko nominacji delegata Boliwii.

Jak oświadczył Trygwe Lie aparat Komisji został już skompletowany. Jego zdaniem, Komisja będzie dłuższy czas w Lake Success, by przygotować szczegółowe plany swej działalności.

LAKE SUCCESS. Rada Powiernicza ONZ powzięła uchwałę, na mocy której miejscowość Betleem ma być włączona do międzynarodowej strefy jerozolimskiej.

Kolce

Anglia ratuje...

Siedziałem właśnie pogrążony w ciężkiej rozpaczy. Na białym papierze widniało jedno czarne słowo: Kolce. I dalej ani rusz. Pozostała zaledwie jeszcze godzinka do chwili, kiedy ostatni materiał miał być odesłany do drukarni. Według planu redakcyjnego (zawsze byłem przeciwnikiem planowania!) miałem dostarczyć dzisiaj 50 wierszy dla kółców. Tymczasem jak na złość do niczego się nie przyczepisz.

Wiem zlitował się nade mną jeden z naszych współpracowników. Podsunął kilka wiadomości z prasy angielskiej. Jestem zbawiony — kolce otrzymały niezgorzyszy temat. Jak „zwykle” Anglia znów pomogła Żydom — tym razem oczywiście w skromniejszym zakresie — gdyż wybawiła z kłopotu jedynie... autora kółców.

Ale nie nadużywam już dłużej cierpliwości naszych czytelników. Cóż więc znalazłem w angielskiej prasie? Oto ni mniej ni więcej — wiadomości o tym, jakoby „Żydzi byli niezmiernie zakłopotani z powodu wyznaczenia im zbyt wielkiego obszaru dla państwa żydowskiego, ze względu na to, gdyż nie będą w stanie na tak wielkim terytorium utworzyć swej Siedziby Narodowej...”

Doprawdy niezwykła wiadomość, ale to jeszcze nie wszystko. W związku „z tymi trudnościami” — jak podaje prasa angielska — Żydzi mieli podobno zwrócić się do Wielkiej Brytanii, „aby Palestyna została przekształcona w brytyjskie dominium”.

Sądzę, że tym razem angielska prasa dobrze przysłużyła się naszym kółcom. Szkoda tylko, że Agencja Żydowska wzięła aż tak poważnie tę historijkę, że ogłosiła specjalne dementi.

NIE-SKI.

Waad Leumi przekazuje swe funkcje rządowi tymczasowemu

JEROZOLIMA (obsł. wł.). Przewodniczący Waad Leumi Dawid Remez oświadczył na konferencji prasowej, iż Żydowska Rada Narodowa przekazała wszystkie swe funkcje rządowi tymczasowemu.

Również Agencja Żydowska przekazała swe funkcje — związane z administracją kraju i z jego reprezentacją za granicą — na ręce rządu tymczasowego.

Na pytanie korespondentów, czy do rządu tymczasowego wejdą także przywódcy syjonistyczni, zamieszkal z granicą — Remez odpowiedział, że sprawa ta nie jest jeszcze zdecydowana, lecz logika wymaga, by do rządu weszli ci, którzy zamieszkują w kraju od dłuższego czasu i orientują się całkowicie w stosunkach wewnętrznych.

POMOC DLA ARABÓW

NOWY JORK. — Według informacji „Associated Press” książę Faour, wódz plemienia Fad, osiedlonego na pograniczu Palestyny i Syrii, oświadczył, że jego podwładni przekroczyli granicę palestyńską i toczą obecnie walki z syjonistami.

Również książę Fawwad Shaalan, wódz plemienia Rwalla, który współpracował ze znanym pułkownikiem angielskim Lawrencem w czasie pierwszej wojny światowej, oświadczył, że jego poddani wkrótce poprą swoich braci w Palestynie.

W Damaszku przedstawiciel „Associated Press” był świadkiem zawarcia układu o dostarczanie broni ochotnikom arabskim do walki z syjonistami. Układ ten był podpisanym pomiędzy syryjskim ministerstwem obrony narodowej, a syryjskimi przemysłowcami

Remez oświadczył, iż jeden z członków Waad Leumi wyjedzie w najbliższym czasie do Lake Success, by omówić z odpowiednimi instancjami ONZ sprawę statutu Jerozolimy. Istnieje bowiem koncepcja podziału Jerozolimy na strefy żydowską i arabską z oddzielnymi radami municypalnymi. Cały jiszuw zdecydowanie sprzeciwia się temu planowi.

W końcu D. Remez omówił sprawę bezpieczeństwa i stwierdził, że wyniki zbiórki pieniędzy na „Fundusz Mobilizacyjny” przekroczyły wszelkie prelimitowane cyfry.

Rozmowy na temat utworzenia armii międzynarodowej

NOWY JORK. Jak donosi „New-York-Post” amerykańskie władze wojskowe mające kontakt z ONZ rozpatrują ostatnio możliwość zorganizowania specjalnej armii międzynarodowej dla Palestyny i rozważają obecnie w związku z tym problemy kierownictwa, zakresu działania i zaopatrzenia takiej armii.

Przypuszczają, że w skład armii wejdą oddziały wojskowe małych państw położonych daleko od Palestyny.

Jednocześnie Department Stanu USA przeprowadził rozmowy z przedstawicielami niektórych małych państw, celem wyjaśnienia ich udziału w armii.

W kołach poinformowanych utrzymując, że kroki te zostały podjęte w związku z możliwością przedstawienia sprawy

Palestyny na wokandy Rady Bezpieczeństwa w styczniu 1948 r.

PRZEDSTAWICIELE AGENCJI ŻYDOWSKIEJ KONFERUJĄ Z MINISTREM KOLONII

LONDYN (obsł. wł.). Prof. Zelig Brodetzky i dr Nachum Goldman — w towarzystwie eksperta ekonomicznego Agencji Żydowskiej D. Horowitza, oraz J. Lintona — odbyli rozmowę z min. kolonii Creech Jonesem.

Przedmiotem konferencji była sprawa bezpieczeństwa w Palestynie i problemy związane z przyjazdem Komisji Pięciu.

JEROZOLIMA (obsł. wł.). W kołach arabskich utrzymują, iż do Syrii nadszedł większy transport broni amerykańskiej, do dyspozycji Wysokiego Komitetu Arabskiego.

łańcuch prasowy

H. GOŁĄB — Warszawa — wezwana przez M. HILFERA — składa zł. 1.000 i wzywa: mjrta J. Federbusza — Warszawa, G. Bomsztajna — Paryż, R. Gołąb — Tel Awiw.

INZ. POCZYMAK — Warszawa — wezwana przez Z. RUDOLFA — składa zł. 1.000 i wzywa: dra Kacembogę — Warszawa, mgr. Dancigową — Warszawa, inż. Rubinową — Szczecin, mgra Stuckiego — Wrocław, inż. Szklaniewiczą — Dzierżoniów, inż. Tapuacha — Dzierżoniów, Goldmana K. — Kraków, J. Włodawskiego — Warszawa, inż. Muellera — Łódź, inż. Zylbermana — Łódź, Blumenberga — Łódź, Leszcz — Wrocław.

SPIEWAK wezwany przez N. SZTRACHMANA składa zł. 1.000 i wzywa: Z. Wajcmana — Łódź, D. Kohna — Łódź, Ajzenberga — Łódź, Bojmowicza — Łódź, Bskera — Łódź, Wajsmiana — Łódź, Bronowskiego — Łódź, dra Jochweda — Łódź, Grynbauma — Łódź.

ROSZKOWSKI MIKOŁAJ — Łódź — składa zł. 1.000 i wzywa: J. Rogożyka — Łódź, F. Rapoport — Łódź, J. Dobrzeckiego — Łódź, J. Mańkowskiego — Łódź.

HOLC JOZEF — Łódź — wezwany przez A. POZNAŃSKIEGO składa zł. 1000, Kurc — Łódź, wezwany przez J. Erlicha składa zł. 1.000 i wzywa: J. Mysłiborskiego — Łódź, W. Mysłiborskiego — Łódź.

SZL. SZTAJNFELD — Łódź — składa zł. 2.000 i wzywa: inż. Libermana — Sosnowiec, adw. W. Poznańskiego — Łódź, adw. Ursztajna — Sosnowiec, M. Ledermana — Sosnowiec, I. Gajtmana — Sosnowiec, J. Najfelda — Sosnowiec, A. Moszkowic — Sosnowiec, T. Zylberszcza — Sosnowiec.

DOM DZIECKA HASZOMER HACAIR — Biały Kamień, składa zł. 3.000 i wzywa: J. Tuszmana — Wałbrzych, Sz. Gendlera — Wałbrzych, Pachłowicza — Biały Kamień, Sz. Holendra — Francja, B. Hoffa — Francja, N. Orłowicz — Kibuc Amir, F. Podębskiego z żoną — Wałbrzych, Tamare, Goldę, Johanna, Natana, Jurka i Michaele — kwiadrta Haszomer Hacaír w Wałbrzychu, Sz. Simonowa z żoną — Francja.

INŻ. GELBLUM — Warszawa, wezwany przez M. HILFERA składa zł. 500 i wzywa: Z. Grienberga — Warszawa, P. Rybaka — Warszawa, L. Lewa — Warszawa, dra Lesera — Warszawa.

Dyr. S. TOMASZEWSKI, wezwany przez A. POZNAŃSKIEGO składa zł. 1.000 i wzywa: B. Hamburgera — Kalisz, dra Sztajera M. — Kalisz, inż. J. Tondowskiego — Kalisz, dra Kraushara — Kalisz, Fr. Zakosową — Kalisz.

M. MORDKOWICZ — Kłodzko, wezwany przez J. SZTEJNMANA składa zł. 1.000 i wzywa: adw. Rajzmana — Zagórze, dra Lauterszteina — Kłodzko, M. Lipszyca — Krośnice, J. Lachera — Kłodzko, C. Bergiara — Krośnice.

LIHTNAJER — Legnica, składa zł. 300 i wzywa: Ch. Himmelbauma — Legnica, A. Pobiela — Legnica, Grinfasa — Legnica, D. Calbińskiego — Legnica, N. Glassa — Legnica. Mgr. BLUMENTAL NACHMAN — Warszawa, składa zł. 2.000.

KARPIK — Szczecin, składa zł. 1.000 i wzywa: Ikinera — Szczecin, Chasię Bonda — Łódź, Libermana — Łódź, T. Zołądka — Łódź, N. Litwicyca — Łódź, dra mgr. Knyszyńskiego — Szczecin.

MURIK — Szczecin, wezwany przez SEGALĄ, składa zł. 500 i wzywa: dyr. Lewa — Szczecin, dra H. Schipperę — Warszawa, dra Drekslera — Szczecin, J. Szapiro — Szczecin, J. Grisgota — Szczecin, M. Lachowickiego — Łódź, prof. Fessla — Łódź, Libermana — Łódź.

Mgr. OSTRYŃSKI — Szczecin, składa zł. 500 i wzywa: dra Lichta — Szczecin, dra Metzgera — Szczecin, dra Zelikera — Szczecin, dra Chamajdę — Szczecin, dra Zamleń — Szczecin, dra Tewelowa — Szczecin, mgr. Chewkina — Szczecin, Bindermana — Szczecin, P. Wajsmiana — Szczecin, mgr. Prąckiego — Szczecin.

H. BERGMAN — Szczecin, składa zł. 1.000 i wzywa: Loterspiga — Łódź, I. Frenkla — Szczecin, inż. Rubinowa — Szczecin.

LAMOWIE — Szczecin, wezwani przez L. GOLDSZTEJNA, składają zł. 1.000 i wzywają: J. Frenkla — Szczecin, Goldmana — Szczecin, Klajmana — Szczecin, N. Kaganowiczę — Warszawa, J. Malera — Szczecin, H. Nordona — Koszalin, Buki — Koszalin.

M. ALTMAN — Szczecin, składa zł. 300 i wzywa: Zomerszteina — Szczecin, Frydmana — Szczecin, Szustera — Szczecin, F. Tene-Gurlinkla — Szczecin, Ajdelszteina — Szczecin.

FRUCHT — Szczecin, składa zł. 1.000 i wzywa: S. Wajsa — Szczecin, Sirote — Szczecin, Gurlinkla — Szczecin, Aldejszteina — Szczecin, M. Helfmana — Szczecin, Zajdwebera — Legnica, Domaczewskiego — Lublin.

FRIDMAN B. — Szczecin, składa zł. 1.000 i wzywa: Anielewicz — Szczecin, Bochnera — Szczecin, Totczyńskiego — Szczecin, Hopfingera — Szczecin, Borenszteina — Szczecin, Zenkla — Szczecin.

HIMMEL — Szczecin, składa zł. 500. OSKAR RUBINGER — Katowice, wezwany przez reż. GLANCA, składa zł. 1.500 i wzywa: M. Fisza — Katowice, Brodera — Katowice.

Działalność Zw. Uczestników Walk Zbrojnych na Dolnym Śląsku

Już od pierwszych dni swego istnienia, Dolno-Śląski Zarząd Wojew. Związku Żydów Uczestników Walki Zbrojnej z faszystami rozwija nader ożywiającą i rozgałęzioną działalność. Zarząd rozsyła systematycznie instrukcje i wskazówki do 26 oddziałów we wszystkich większych i mniejszych ośrodkach żydowskich na Dolnym Śląsku i rozpoczął nad nimi kontrolę, delegując do poszczególnych miast swych członków.

mat męstwa i bohaterstwa żydowskiego, relacjonując o epizodach walk i własnych przeżyciach na wszystkich odcinkach frontów. Takie wystąpienia miały już miejsce w różnych ośrodkach na Dolnym Śląsku i wszędzie spotkały się z gorącym przyjęciem i uznaniem słuchaczy. Bardzo imponujące wypadły akademie urządzone przez Związek w dni 30-lecia Rewolucji Październikowej w całym szeregu miast województwa dolno-śląskiego.

Związek — abstrahując od ofiarnej współpracy w ogólno-żydowskim Komitecie — stworzył w szeregu miast oddzielne komitety, które zajmują się zbierką pieniędzy na ten wzniosły cel wśród Żydów — uczestników walki zbrojnej z faszystami. Akcja ta, dzięki zrozumieniu historycznego znaczenia tego monumentalnego dzieła, została uwieńczona pełnym sukcesem. Oddział w Warszawie zebrał wśród swych członków 53.900 zł., Wrocław — 20.000 zł. i t.d.

Wieczór poezji i prozy żydowskiej we Wrocławiu

W sobotę 17 grudnia odbył się w salach „Polonii” we Wrocławiu wielki wieczór literacki, z udziałem znanych pisarzy żydowskich dra D. Sforda, E. Kaganowskiego, E. Woglera, J. Jonasowicza i P. Bineckiego. Wieczór zagał dr D. Sford, omawiając w obszernym referacie rolę żywego słowa w naszej literaturze, oraz posłannictwo pisarza żydowskiego, który winien wskazać wartości ludzkie w człowieku i utrzymać na odpowiednim poziomie kulturę żydowską, jako barierę przeciw asymilacji.

W związku z 10-leciem utworzenia w Hiszpanii kompanii im. Naftalego Botwina, Zarząd Wojewódzki rozesłał specjalny cirkularz z dokładnymi wskazówkami do wszystkich większych ośrodków żydowskich na Dolnym Śląsku, nawołując do organizowania — wspólnie z Komitetami Żydowskimi — uroczystych wieczorów z referatami i częścią artystyczną. Takie akademie odbyły się we Wrocławiu, Legnicy, Świdnicy, Wałbrzychu z udziałem uczestników walk wyzwolenych w Hiszpanii. We Wrocławiu wystąpił na akademii botwiniowskiej w dniu 17 grudnia organizator i bojownik tej kompanii, znany działacz robotniczy Gerson Dui.

Nakładem Europejskiego Biura Haszomer Hacaír w Pradze ukazała się książka JOSEFA WASZICA w języku żydowskim pt. „Arabowie w Palestynie” str. 78 — Cena zł 100. Do nabycia w administracji „Mosty”, Łódź, Kilińskiego 49 i we wszystkich oddziałach Haszomer Hacaír w kraju

Kronika krajowa

WROCLAW. (ZAP). Na posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Narodowej, poświęconemu omówieniu budżetu na rok 1948 na wniosek radnego J. Egita uchwalono włączyć wszystkie instytucje żydowskie, opiekuńcze i kulturalne, do budżetu, na równi z analogicznymi instytucjami polskimi.

WROCLAW. (ZAP). Na ogólnym zebraniu wrocławskiego oddziału Związku Dziennikarzy R. P. na wniosek redaktora K. Piątki uchwalono przeprowadzić wśród członków Związku akcję zbierkową na budowę pomnika bohaterom powstania w getcie warszawskim.

GLIWICE. Kolo Studentów Żydowskich urządziło wieczór literacki w związku z rocznicą założenia bursy akademickiej. Przemówienia wygłosili: ob. ob. Szk, Grosman, Figa i Galz.

BIALYSTOK (ZAP) W pobliżu cmentarza żydowskiego w Białymstoku wykryto masowy grób ofiar barbarzyństwa hitlerowskiego. Niedawno dokonano ekshumacji zwłok. Z dwóch mogił wydobyto ponad 100 zwłok, które pochowano na cmentarzu żydowskim.

Ogłoszenia drobne

Dr REICHER — specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia). Południowa 25 godz. 2 — 7 po poł. Dr ZAURMAN — specjalista: skórne, weneryczne. 8-10 5-7 Nawrot 8 Telefon 129-39. Lekarz dentysta ROZENCWAIG JAKUB. Choroby jamy ustnej i zębów. Zeby sztuczne, Korony porcelanowe. Łódź, Zachodnia 41 m. 3. Tel. 140-75.

Z ŻYCIA PARTII HASZOMER HACAIR

KOMUNIKAT WROCLAW. W niedzielę, dnia 4 stycznia 1948 w lokalu własnym odbędzie się zebranie Komitetu Partynego. Porządek dzienny: Referat sekr. tow. Gurewicza n. t. „Uchwały ostatniego posiedzenia Centralnego Komitetu Partii”.

Proces załogi obozu ptaszowskiego

KRAKÓW. 7 stycznia b.r. rozpoczęcie się przed Sądem Okręgowym Karnym w Krakowie rozprawa przeciwko 18 zbrojnym hitlerowskim, członkom załogi słynnego obozu koncentracyjnego w Ptaszowie. Więźniami tego obozu byli Polacy i Żydzi. Głównymi oskarżonymi są: Edmund Zdrojewsky, który w latach 1942 — 1944 pełnił funkcję komendanta obozu polskiego, Lorenz Landstoefel, komendant obozów polskiego i żydowskiego i Arnold Buescher — dowódca batalionu strażniczego.

Z okazji zaręczyn prezesa M. FISZA z G. KRESZOWNĄ serdeczne gratulacje zasyła PREZYDIUM ZYD. KONGREGACJI WYZNANIOWEJ w ŚWIDNICY

Z okazji zaręczyn prezesa M. FISZA z G. KRESZOWNĄ serdeczne gratulacje zasyłają S. ZINGER, M. DILLER, D. ULAN I SZ. WASSERMAN

MAJEROWI I RÓZI BERNEROM z okazji narodzin syna najserdeczniejsze życzenia zasyła TAUSZER ABRAHAM (Krosnowice)

Tow. tow. WALD-BERNER z okazji narodzin syna najserdeczniejsze życzenia składa J. SZTEJNMAN

Tow. tow. RÓZY I MAJEROWI BERNEROM z okazji narodzin syna najserdeczniejsze życzenia zasyła KOMITET PARTYNY HASZOMER HACAIR w Kłodzku

RÓZY I MAJEROWI BERNEROM wiele szczęścia z okazji narodzin syna, życzą MORDKOWICZ, BLATSZTAJN I SAMSON

Z okazji zaślubin ANNY LEWINSON z JOZEFEM CHLUDNIEWICZEM w Paryżu serdeczne życzenia zasyłają CEDERBAUMOWIE

Tow. J. SZTEJNMANOWI najserdeczniejsze życzenia z okazji ślubu przesyłają GUREWICZ, BORUSZEK

Tow. J. SZTEJNMANOWI I O. STUDENT w dzień ślubu przesyłają najserdeczniejsze życzenia ARZI, AVNI, GROSMAN, KOZACZKOW, PASZTEJN, POZNAŃSKI, SZTERN, SZTRACHMAN, WEINTRAUB

Cennik ogłoszeń: Ogłoszenia drobne do 15 zł za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i spłaty) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po zł 30 — W tekście zł 40 — Ogłoszenia zamieszczane w Adres Redakcji i Administracji: Łódź, ul. Więckowskiego 4/8. Skrzynka pocztowa 69. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z oniatą pocztową — 80 zł